Young ?nternet Ba??ml?l??? Testi-K?sa Form

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Young ?nternet Ba??ml?l??? Testi-K?sa Form*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33459

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Young ?nternet Ba??ml?l??? Testi-K?sa Formu (Y?BT-KF), Dr. Kimberly Young taraf?ndan geli?tirilen orijinal ?nternet Ba??ml?l??? Testi'nin k?salt?lm?? bir versiyonunun Türkçe'ye uyarlanm?? halidir. Bu enstrüman, bireylerin internet kullan?m?na ba?l? olarak ya?ad?klar? sorunlu, kompulsif ve y?k?c? davran??lar? ölçmek amac?yla tasarlanm?? bir psikometrik araçt?r. Y?BT-KF, 12 maddeden olu?makta olup, özellikle üniversite ö?rencileri ve ergenler gibi yüksek risk grubundaki popülasyonlarda internet ba??ml?l??? semptomlar?n? h?zl? ve etkin bir ?ekilde taramak için geli?tirilmi?tir.

Ölçe?in Türkçe uyarlama ve geçerlilik-güvenilirlik çal??malar? 2016 y?l?nda Kutlu, Savc?, Demir ve Aysan taraf?ndan gerçekle?tirilmi?tir. Bu çal??malar, ölçe?in Türk kültürüne uygunlu?unu ve psikometrik aç?dan sa?laml???n? do?rulamay? hedeflemi?tir. Y?BT-KF, tek boyutlu yap?s?yla, genel internet ba??ml?l??? yap?s?n? kapsaml? ancak k?sa bir ?ekilde de?erlendirme imkan? sunar.

Anahtar Kelimeler

?nternet Ba??ml?l???, Young ?nternet Ba??ml?l??? Testi, Y?BT-KF, Psikometri, Uyarlama, Ergenler, Üniversite Ö?rencileri, Problematic Internet Use.

Yazarlar

Kutlu, M., Savc? M., Demir, Y., Aysan, F.

Amaç

Young ?nternet Ba??ml?l??? Testi-K?sa Formu'nun temel amac?, bireylerin internet kullan?m?n?n günlük ya?am, sosyal ili?kiler, okul veya i? performans? üzerindeki olumsuz etkilerini ve ki?inin internet üzerindeki kontrol kayb?n? h?zl? bir ?ekilde de?erlendirmektir. Orijinal ölçe?in uzunlu?una k?yasla daha az madde içermesi sayesinde, Y?BT-KF özellikle geni? örneklem gruplar?nda veya klinik ön tarama süreçlerinde zaman etkinli?i sa?lamak üzere tasarlanm??t?r.

Türkçe uyarlama çal??mas?, bu k?sa formun Türkiye'deki üniversite ö?rencileri ve ergenler popülasyonunda kültürel ve dilsel geçerlili?ini ve güvenilirli?ini kan?tlamak, böylece bu ölçe?in ara?t?rma ve uygulama alanlar?nda kullan?lmas?na olanak tan?mak amac?n? ta??m??t?r.

Yap?

Y?BT-KF, Young'?n orijinal modeline dayanarak, internet kullan?m?n?n yol açt??? bili?sel, duygusal ve davran??sal sorunlar? ölçen tek bir temel psikolojik yap?ya odaklan?r. Bu yap?,

ARABPSYCHOLOGY.COM

kompulsif internet kullan?m?, tolerans, yoksunluk belirtileri, ki?ileraras? sorunlar, zaman yönetimi sorunlar? ve internet kullan?m?n? gizleme e?ilimi gibi ba??ml?l?k belirtilerini kapsar.

Ölçek, 12 madde üzerinden toplanan yan?tlarla, bireyin internet kullan?m?n?n patolojik bir düzeye ula??p ula?mad???na dair genel bir skor üretir. Bu tek boyutlu yap?, ölçe?in kullan?m?n? ve skorlamas?n? oldukça kolayla?t?rmaktad?r.

Geçerlik

Kutlu ve arkada?lar? (2016) taraf?ndan yürütülen Türkçe uyarlama çal??mas?nda, Young ?nternet Ba??ml?l??? Testi K?sa Formu'nun yap?sal geçerlili?i incelenmi?tir. Bu çal??ma, ölçe?in teorik olarak ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne ölçüde do?ru ölçtü?ünü belirlemeyi hedeflemi?tir. Çal??mada genellikle do?rulay?c? faktör analizi yöntemleri kullan?larak, 12 maddenin tek bir faktör alt?nda topland??? hipotezi test edilmi?tir.

Uyarlama çal??mas?, Y?BT-KF'nin ölçtü?ü yap?n?n, internet ba??ml?l??? ile ili?kili di?er geçerli ölçüm araçlar? ile korelasyonu incelenerek e? zamanl? geçerlilik (criterion validity) kan?tlar? sunmu?tur.

Güvenilirlik

Türkçe uyarlama çal??mas?, ölçe?in iç tutarl?l?k (internal consistency) güvenilirli?ini de?erlendirmi?tir. ?ç tutarl?l?k, ölçekteki maddelerin ayn? yap?y? ne kadar tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir ve genellikle Cronbach Alfa katsay?s? ile rapor edilir. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçe?in yüksek düzeyde güvenilirlike sahip oldu?unu gösterir.

Her ne kadar kaynak içerikte spesifik güvenilirlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, uyarlama çal??mas?n?n ba?l??? (geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas?) bu analizlerin yap?ld???n? i?aret etmektedir. Ayr?ca, güvenilirlik kapsam?nda test-tekrar test yönteminin de kullan?lmas?, ölçe?in zaman içindeki kararl?l???n? tespit etmek için standart bir psikometrik uygulamad?r.

Faktör Analizi

Young ?nternet Ba??ml?l??? Testi-K?sa Formu (Y?BT-KF) için yap?lan faktör analizi, ölçe?in orijinal yap?s?na uygun olarak tek boyutlu bir yap?y? desteklemi?tir. Bu tek boyutlu model, 12 maddenin tamam?n? kapsamakta ve genel internet ba??ml?l??? skorunun hesaplanmas?na olanak tan?maktad?r. Bu sonuç, k?sa formun temel ba??ml?l?k e?ilimini ölçmede ba?ar?l? oldu?unu göstermektedir.

Uyarlama çal??mas?nda kullan?lan istatistiksel yöntemler, k?sa formun faktör yüklerinin yüksek oldu?unu ve model uyum indekslerinin kabul edilebilir s?n?rlar içinde oldu?unu ortaya koymu?tur.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bu durum, Y?BT-KF'nin yap?sal geçerlili?ini güçlendiren önemli bir bulgudur.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama

Format: Kendini De?erlendirme Ölçe?i (Self-Report Scale)

Maddeler: 12 Madde

Derecelendirme: 5'li Likert tipi derecelendirme (1= hiçbir zaman - 5= her zaman)

Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Klinik Olmayan Popülasyon

Ya? Grubu: Ergenler ve Yeti?kinler (Üniversite Ö?rencileri)

Popülasyon Detaylar?: Lise ve üniversite düzeyindeki e?itim kurumlar?nda ö?renim gören bireyler.

Test Metodolojisi: Bireylerden, internet kullan?m al??kanl?klar?na dair 12 ifadeyi, belirtilen 5'li Likert ölçe?i üzerinden yan?tlamalar? istenir. Yüksek toplam skor, yüksek düzeyde internet ba??ml?l??? riskini i?aret eder.

Anahtar Kelimeler

Young, Ba??ml?l?k, Faktör Analizi, Likert Ölçe?i, K?sa Form, Problematic Internet Use, Adaptasyon, Güvenilirlik.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Yasin Demir

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im Adresi: yasinpdr@hotmail.com

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in yay?n y?l? 2016'd?r. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler ve olas? ücretlendirme bilgileri hakk?nda en güncel ve kesin bilgiye ula?mak için sorumlu yazar Yasin Demir ile ileti?ime geçilmesi

ARABPSYCHOLOGY.COM

önerilmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

The original PDF can be downloaded here: young-internet-bagimliligi-testi-kisa-form-toad.pdf

Kaynaklar

Kutlu, M., Savc? M., Demir, Y. ve Aysan, F. (2016). Young ?nternet Ba??ml?l??? Testi K?sa Formunun Türkçe uyarlamas?: Üniversite ö?rencileri ve ergenlerde geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas?. *Anadolu Psikiyatri Dergisi, 17*(Ek1), 69-76.

Makalenin tam metnine a?a??daki ba?lant?dan eri?ilebilir: scopemed.org

Young ?nternet Ba??ml?l??? Testi-K?sa Formu Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Tek boyut ve 12 madde: Hangi s?kl?kta planlad???n?zdan daha fazla internette kal?rs?n?z?

ARABPSYCHOLOGY.COM